

Rapporter

Reports

19/2012 ●

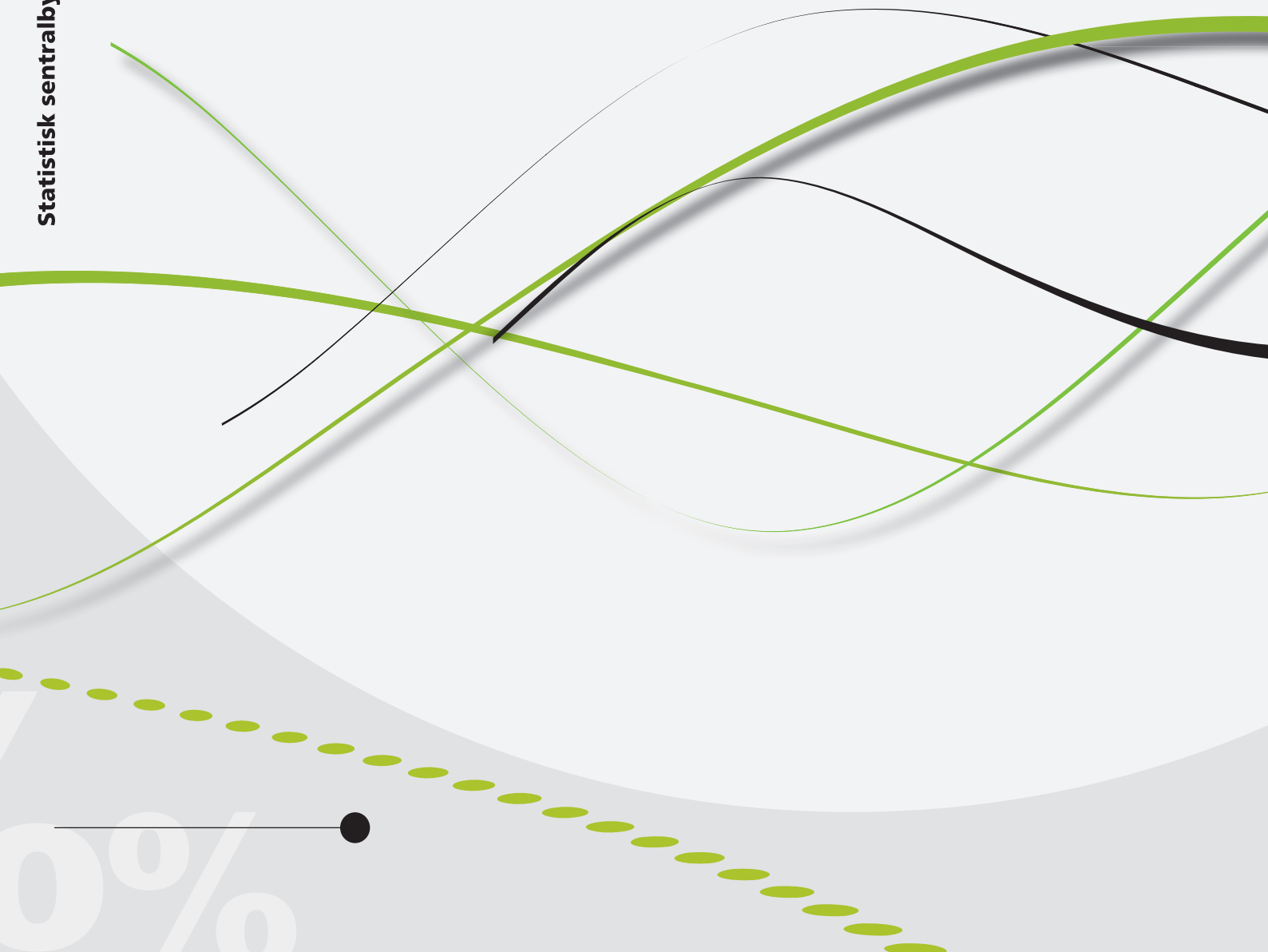
Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Jon Scheistrøen

Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, januar 2012

Jon Scheistrøen

**Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar,
januar 2012**

Rapportar I denne serien blir det publisert analysar og kommenterte statistiske resultat frå ulike undersøkingar. Undersøkingar inkluderer både utvalsundersøkingar, teljingar og registerbaserte undersøkingar.

	Standardteikn i tabellar	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tal er umogleg	.
Ved bruk av materiale frå denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå givast opp som kjelde.	Oppgåve manglar	..
	Oppgåve manglar førebels	...
ISBN 978-82-537-8415-1 (trykt)	Tal kan ikkje offentleggjerast	:
ISBN 978-82-537-8416-8 (elektronisk)	Null	-
ISSN 0806-2056	Mindre enn 0,5 av den brukte eininga	0
Emne: 04.02	Mindre enn 0,05 av den brukte eininga	0,0
Publisert juni 2012	Førebels tal	*
	Brot i den loddrette serien	—
	Brot i den vassrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimalskiljeteikn	,

Forord

Sidan 1992 har Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomført ei halvårleg undersøking av foreldrebetalinga for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar per januar og august publisert i serien Notater. Frå 2009 har resultatane vorte presentert årleg i serien Rapportar. Arbeidet med rapporten er finansiert av Barne- og Famaliedepartementet, seinare Kunnskapsdepartementet (KD) no Utdanningsdirektoratet (Udir).

Formålet med denne undersøkinga er å kartlegge nivået på og betalingsreglar knytt til foreldrebetaling i barnehagar. Undersøkinga omfattar ei totalteljing blant kommunane basert på elektronisk datafangst gjennom KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RApportering). Rapporten inneheld også opplysningar om dei private barnehagane.

Seksjon for prisstatistikk har stått for gjennomføringa av undersøkinga med Jon Scheistrøen som ansvarleg for analysen av resultatane som leggst fram i denne rapporten.

Statistisk sentralbyrå,
Kongsvinger/Oslo, 25. juni 2012

Olav Ljones

Samandrag

Denne rapporten er laga av Statistisk sentralbyrå (SSB) på oppdrag frå Utdanningsdirektoratet (Udir). SSB har i oppdrag å gjennomføre ei årleg undersøking av foreldrebetalinga for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar for januar kvart år. Undersøkinga er no basert på ei totalteljing av alle kommunane i landet.

Gjennomsnittlege månadssatsar utan kostpengar og tilleggsutgifter for fulltidsopphald i kommunale barnehagar for hushald med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner, er på landsbasis høvesvis 2 145, 2 262 og 2 297 kroner per januar 2012. Dei kommunale minimumssatsane ligg i gjennomsnitt på 1 592 kroner, medan gjennomsnittleg maksimumssats ligg på 2 324 kroner. 92 prosent av kommunane, dvs 393 av 429, har ein maksimumssats som ligg på sjølve maksimalsatsen på 2 330 kroner. Månadssatsane for hushald med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner hadde ei endring på høvesvis 1,9, 1,1 og 0,9 prosent frå januar 2011.

Per januar 2012 var det 4 kommunar som rapporterte at dei ikkje hadde eit kommunalt barnehagetilbod i kommunen, medan i overkant av 22 prosent rapporterte at dei opererar med eit system for inntektsgraderte betalingssatsar. Satsane er då avhengig av hushaldet si inntekt. Flest kommunar har såkalla "flate" betalingssatsar. Alle kommunane med kommunalt barnehagetilbod byr på syskenmoderasjon for hushald med to eller fleire barn i barnehage. 88 prosent av dei kommunane som rapporterer at dei har privat barnehagetilbod spesifiserer at dei kommunale moderasjonsordningane også gjeld for dei private barnehagane i kommunen. 95 prosent av kommunane spesifiserer at kostpengar ikkje er inkludert i sjølve opphaldsbetalinga, men at dette kjem i tillegg til månadssatsen.

91¹ prosent av dei private barnehagane i utvalet rapporterer at dei nyttar ein maksimumssats som følgjer fastsett maksimalsats på 2 330 kroner, medan 28 prosent rapporterer at dei tilbyr inntektsgraderte satsar. Alle dei private barnehagane byr på syskenmoderasjon for hushald med to eller fleire barn.

Eit års fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar utan kostpengar og tilleggsutgifter kosta på landsbasis i gjennomsnitt 23 794 kroner per januar 2012.

---

¹ 92 prosent rapporterer at dei har lik eller høgare pris på barnehageplass enn fastsett makspris på 2 330 kroner. Ein skal merkje seg at denne prosentsetningen inkluderer barnehagar som har spesifisert at kost er inkludert, men at kostprisen er ukjend. Det er difor ikkje mogleg å seie eksakt kva pris desse barnehagane opererer med når kost ikkje er medrekna.

Abstract

This report, which was financed by the Norwegian Directorate for Education and Training, is produced by Statistics Norway. The mission of the report is to conduct an annual survey of household payments for a full time place in public and private kindergartens in January each year. The survey of January 2012 is based on a census of all municipalities in Norway.

The average monthly fees excluding food and additional costs for a full-time place in municipal kindergartens for households with gross annual income of NOK 250 000, 375 000 and 500 000 is, on a national basis, respectively NOK 2 145, 2 262 and 2 297 as of January 2012. On average the minimum rate for municipal kindergartens is NOK 1 592, while the average maximum rate is NOK 2 324. Of all the 429 municipalities 92 per cent, that is 393, operate with monthly fees equal to the maximum rate of NOK 2 330 set by the Norwegian Parliament. Monthly rates for households with gross annual income of NOK 250 000, 375 000 and 500 000 changed from January 2011 by 1.9, 1.1 and 0.9 per cent respectively.

As of January 2012 4 municipalities reported that they do not have a public kindergarten supply, while more than 22 per cent reported to operate with an income-differentiated payment system. The payment fees are then dependent on the household's income. Most municipalities have so-called "flat" payment rates. All municipalities offer siblings rebate to households with two or more children in kindergarten. Of the municipalities who reports that they have private kindergartens in the municipality, 88 per cent specifies that these operate with a similar price reduction system as the public kindergartens. 95 per cent of the municipalities who report having municipal kindergartens specify that food costs are not included in the actual residence payment, but that it adds on to the monthly rate.

Ninety-one² per cent of the private kindergartens in the sample report that they follow the established maximum rate of NOK 2 330, while 28 per cent report that they provide income-differentiated payment system. All of the private kindergartens offer siblings moderation to households with two or more children.

Mean annual payment for a full-time place in municipal and private kindergartens excluding food costs and additional expenses at the national level is NOK 23 794 as of January 2012.

---

² Ninety-two per cent of the municipalities report that they price their kindergartens at the maximum level of NOK 2 330 or more. It is worth noting that this percentage includes those private kindergartens who reports that food fees are included in the regular monthly fee, but who have not specified what total food costs adds up to. Thus no exact monthly fee excluding food and other costs are known to us in these specific cases.

Innhald

Forord	3
Samandrag	4
Abstract	5
1. Generelt om undersøkinga	7
1.1. Om tabellane	8
1.2. Definisjonar	8
1.3. Generelle merknader.....	9
2. Betalingssatsar i kommunale barnehagar	10
2.1. Månadssatsar på landsbasis	10
2.2. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 250 000 kroner	10
2.3. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 375 000 kroner	11
2.4. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 500 000 kroner	11
2.5. Minimum og maksimum betalingssatsar	11
2.6. Årsbetaling på landsbasis	11
2.7. Inntektsgradering.....	12
2.8. Friplass/moderasjonsordningar	13
2.9. Syskenmoderasjon	13
2.10. Private barnehagar i kommunane	14
2.11. Talet på betalingsmånader	14
2.12. Kostpengar og tilleggsutgifter	14
3. Betalingssatsar i private barnehagar	16
3.1. Månadssatsar og årsbetaling etter region og på landsbasis	16
3.2. Inntektsgradering.....	17
3.3. Friplass/moderasjonsordningar	17
3.4. Syskenmoderasjon	17
3.5. Talet på betalingsmånader	17
3.6. Kostpengar og tilleggsutgifter	17
4. Gjennomsnittleg årsbetaling for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar	18
Vedlegg A: Tabellar	19
Figurregister	25
Tabellregister	26

1. Generelt om undersøkinga

SSB har i oppdrag å gjennomføre ei årleg undersøking av foreldrebetalinga for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar. Undersøkinga er no basert på ei totalteljing av alle kommunane i landet.

I notat publisert til og med august 2002 vart berre uvekta snitt nytta i berekningane. Frå januar 2003 vart dei aggregerte storleikane for dei kommunale og private barnehagane vekta, samstundes vart det ikkje lenger skilt mellom private barnehagar som mottok kommunalt tilskot og dei som ikkje mottok kommunalt tilskot. I 2007 gjennomgjekk undersøkinga ei større omlegging og vart lagt om til ei totaltelling blant kommunane basert på elektronisk datafangst gjennom KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING). Skjema til kommunane vart noko utvida frå 2007 med fleire spørsmål knytt til moderasjonsordningar og tilleggsutgifter i barnehagane. Skjema til dei private barnehagane omfattar i stor grad dei same spørsmåla som det kommunane vert stilt. Opplysningar frå dei private barnehagane vert trekt tilfeldig etter stratifisering på geografisk område. Det vert laga éin årleg rapport basert på data per januar som vert publisert i slutten av juni kvart år.

Kommunane vart bedne om å gje følgjande opplysningar om kommunale barnehagar per januar 2012:

- betalingssatsar,
- talet på timar per veke for fulltidsopphald,
- moderasjon for andre og tredje sysken samt talet på barn med syskenmoderasjon,
- eventuelle kostpengar i tillegg til opphaldsbetalinga,
- eventuelle tilleggsutgifter til for eksempel turar eller andre aktiviteter,
- talet på betalingsmånader,
- eventuelle moderasjons-/friplassordningar,
- om dei private barnehagane i kommunen følgjer dei same moderasjonsordningane.

Kommunane med inntektsgraderte satsar må rapportere betalingssatsar for ulike førehandsdefinerte inntektsintervall, i tillegg til minimums- og maksimumssatsar. Dei kommunale barnehagane må også rapportere betalingssatsar på dei tre inntektsnivåa 250 000, 375 000 og 500 000 kroner.

SSB gjer merksam på at betalingssatsar innan eit utval inntektsintervall samt informasjon om syskenmoderasjon vart publisert på kommunenivå³ gjennom KOSTRA og frigjort på internett; www.ssb.no/kostra 15. mars 2012 (ureviderte tal). Revidert datamateriale vart publisert på same stad 15. juni 2012. Vekta gjennomsnittstal på fylke og landsnivå vert berre publisert gjennom denne rapporten og ikkje gjennom KOSTRA.

Betalingsatsar frå dei private barnehagane vert innhenta frå eit utval på omlag 225 private barnehagar som er trekt frå dei fem regionane Austlandet, Agder/Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg.

Som vektgrunnlag på kommunenivå nyttast talet på barn i kommunale og private barnehagar henta inn frå barnehagestatistikken til SSB. Inntektsfordeling for hushald med barnehagebarn kjem frå SSB sin inntektsstatistikk. Gjennom KOSTRA vert det henta inn tal på barn i kommunale barnehagar med syskenmoderasjon. Disse vert nytta som vektgrunnlag i gjennomsnittstala for betalingsatsane pr barnehagebarn.

---

³ Tal for Oslo kommune er publisert på bydelsnivå.

1.1. Om tabellane

Dei fire fyrste tabellane omhandlar betalingsssatsar og betalingsreglar for kommunale barnehagar, og tabell 5 omhandlar private barnehagar. I undersøkinga er gjennomsnittssatsane vekta.

<i>Tabell 1 Oversiktsdata for undersøkinga.</i>	Tabellen gir ei fylkesvis oversikt over førekomsten av nokre kjennemerke i undersøkinga, det vere seg talet på kommunar i undersøkinga, inntektsgraderte satsar, syskenmoderasjon og andre moderasjonsordningar, kostpengar og om dei private barnehagane i kommunen følgjer dei same moderasjonsordningane.
<i>Tabell 2a Gjennomsnittlege månadssatsar for fylke og bruttoinntekt.</i>	Tabellen inneheld gjennomsnittlege månadssatsar etter fylke og på landsbasis for januar 2011 og januar 2012, og prosentvis endring i månadssatsane.
<i>Tabell 2b Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt.</i>	Tabellen inneheld gjennomsnittstal for årsbetalinga etter fylke og på landsbasis for januar 2011 og januar 2012, og prosentvis endring i årsbetalinga. Årsbetalinga er ein utrekna storleik gitt at vilkåra for januar ikkje har endra seg.
<i>Tabell 3 Gjennomsnittlege månadssatsar og årsbetaling etter bruttoinntekt, 1992-2012.</i>	Tabellen inneheld utviklinga i månads- og årsbetaling frå januar 1992 til januar 2012. Gjennomsnittssatsane for januar 2012 og tilbake til januar 2002 er vekta. Tidlegare vart gjennomsnittsutrekningar gjort med simpelt snitt.
<i>Tabell 4 Oversiktsdata for kommunale barnehagar, 2007-2012.</i>	Tabellen gir ei oversikt over utviklinga i nokre kjennemerke i undersøkinga, det vere seg talet på kommunar i undersøkinga, inntektsgraderte satsar, syskenmoderasjon og andre moderasjonsordningar, kostpengar og om dei private barnehagane i kommunen følgjer dei same moderasjonsordningane.
<i>Tabell 5 Månads- og årsbetaling etter region for private barnehagar.</i>	Tabellen inneheld gjennomsnittleg månads- og årsbetaling for hushald med barn i privat barnehage for januar 2011 og januar 2012, samt prosentvis endring i satsane.

1.2. Definisjonar

Undersøkinga måler månadssatsar for fulltidsopphald på 41 timar eller meir per veke.

Definisjonar på fulltidsopphald kan variere mellom kommunar og mellom barnehagar innan kommunane. Kommunen må rapportere talet på timar per veke for den fulltidsordninga som ligg nærast definisjonen ovanfor og som flest barn nyttar.

Inntektsgraderte betalingsssatsar er betalingsssatsar som er avhengig av foreldra si inntekt. Dette omfattar ordninga med redusert foreldrebetaling/friplassar gjennom barnehagen sitt ordinære betalingsssystem. Ordningar med redusert foreldrebetaling/friplassar gjennom andre organ fell utanfor definisjonen.

Friplass er det som kommunane til ei kvar tid definerar som friplass. Den kan løyvast gjennom barnehagen sitt ordinære betalingsssystem eller andre organ i kommunane. Kommunane kan operere med ulike vilkår som kvalifiserar for friplassane.

Minimumssats er den lågaste satsen kommunen har spesifisert i sitt betalings-system. Minimumssatsane i denne undersøkinga er ikkje knytt opp mot eit spesifikt inntektsnivå då dette kan variere frå kommune til kommune.

Maksimumssats er den høgaste satsen kommunen har spesifisert i sitt betalings-system. Maksimumssatsane i denne undersøkinga er ikkje knytt opp mot eit spesifikt inntektsnivå då dette kan variere frå kommune til kommune.

Tilleggsutgifter er utgifter for ulike aktivitetar og arrangement som i mange tilfelle kan tilkome utover sjølve opphaldsbetalinga og kostpengar.

1.3. Generelle merknader

Gjennomsnittlege månadssatsar og utrekna årsbetaling på dei ulike inntektsnivå i tabellane for dei kommunale barnehagane har bakgrunn i punktobservasjonar for inntektsnivå og ikkje frå dei førehandsdefinerte inntektsintervall. Gjennomsnittleg årsbetaling for både dei kommunale og dei private barnehagane som *ikkje* er knytt til eit spesifikt inntektsnivå (sjå kapittel 4) er utrekna på grunnlag av betalings-satsar som er oppgjeve i førehandsdefinerte inntektsintervall slik at heile betalings-systemet i større grad vert fanga opp i dette gjennomsnittstalet. Gjennomsnittlege månadssatsar og utrekna årsbetaling i dei private barnehagane er berre basert på betalings-satsar oppgjeve i førehandsdefinerte inntektsintervall.

I kommunar med inntektsavhengig foreldrebetaling *kan* det liggje ulike definisjonar av inntekt til grunn for fastsetjing av foreldrebetalinga. I tillegg har kommunane ulike system for kostpengar. I den grad det er mogleg vert kostpengar utskilt frå månadssatsen. Men i nokre tilfelle er nivået på kostpengar ukjent og inkludert i månadssatsen, dei er difor ikkje mogleg å skilje ut. Dette skapar vanskar for samanlikningar av takstnivå, men uvissa vert mindre dess høgare nivå vi samanliknar på. Etter at Stortinget innførte maksimalgrense på foreldrebetaling den 1. mai i 2004 vert satsane i stor grad endra i samsvar med endringar i denne maksimalsatsen. Satsane og vilkåra i denne undersøkinga er dei som gjaldt i januar 2012.

Per januar 2011 og januar 2012 har alle kommunar rapportert gjennom KOSTRA, det er dermed ei totalteljing av kommunane i landet som ligg til grunn for berekningar som omfattar endringstal i denne rapporten.

SSB gjer merksam på at nokre data frå tidlegare målingar kan ha vorte endra i ettertid som ei følgje av nye opplysningar og oppdatering av vektene. Tala oppgjevne i fjorårsrapporten kan difor avvike frå det som vert oppgjeve i rapporten i år. Gjennomsnittssatsane for januar 2012 og tilbake til januar 2002 er vekta med fordelinga av barn i kommunale og private barnehagar, i motsetnad til tidlegare gjennomsnittsutrekningar som vart gjort ved hjelp av eit simpelt snitt.

2. Betalingssatsar i kommunale barnehagar

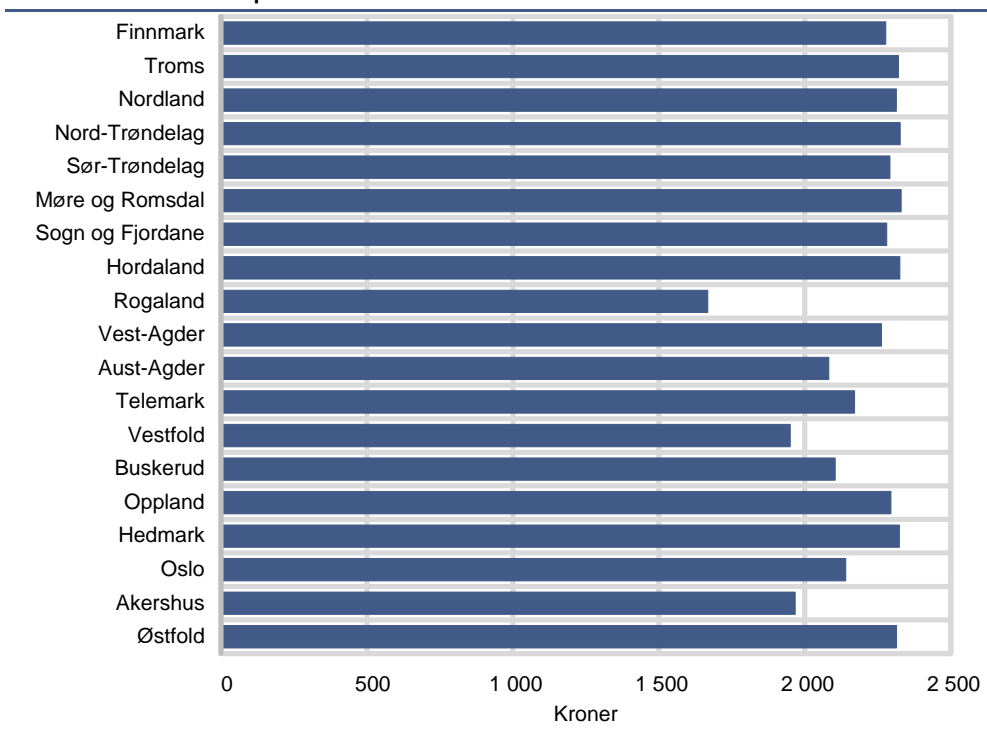
2.1. Månadssatsar på landsbasis

Med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner er dei gjennomsnittlege månadssatsane utan kostpengar og andre tilleggsutgifter for fulltidsopphald i kommunale barnehagar på landsbasis høvesvis 2 145, 2 262 og 2 297 kroner per januar 2012, noko som tilsvarar endring på høvesvis 1,9, 1,1 og 0,9 prosent samanlikna med året før. Minimumssatsane utan kostpengar er i gjennomsnitt 1 592 kroner per januar 2012, medan maksimumssatsane er 2 324 kroner i same periode. Tala er illustrerte i tabell 2a i vedlegget. Gjennomsnittleg månadssats på landsbasis for hushald med to barn i kommunal barnehage ligg på høvesvis 3 621, 3 818 og 3 878 kroner med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner.

2.2. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 250 000 kroner

For hushald med ei årsinntekt på 250 000 kroner er *høgste* betalingssats aggregert til fylkesnivå på 2 330 kroner, som er maksimalsatsen fastsett av Stortinget per januar 2007. Høg betalingssats for låginntektsgrupper vil gjerne kunne sjåast i samanheng med betalingssystemet kommunane i fylket har valt. I dei fylka der kommunane i liten grad nyttar seg av betalingssatsar som er avhengige av inntekta til hushaldet vil dette vere synleg i form av høgare betalingssatsar for låginntektsnivå. Dette gjer at uavhengig av kva hushaldet tenar vert prisskilnaden for ein barnehageplass liten. Tilsvarande vert prisen for barnehageplassar for foreldre med låg inntekt lågast i fylka som er prega av inntektsavhengige satsar. *Lågaste* betalingssatsar har Rogaland med 1 667 kroner, Vestfold med 1 950 kroner og Akershus med 1 967 kroner. Tala er illustrerte i figur 2.1, samt i tabell 2a i vedlegget.

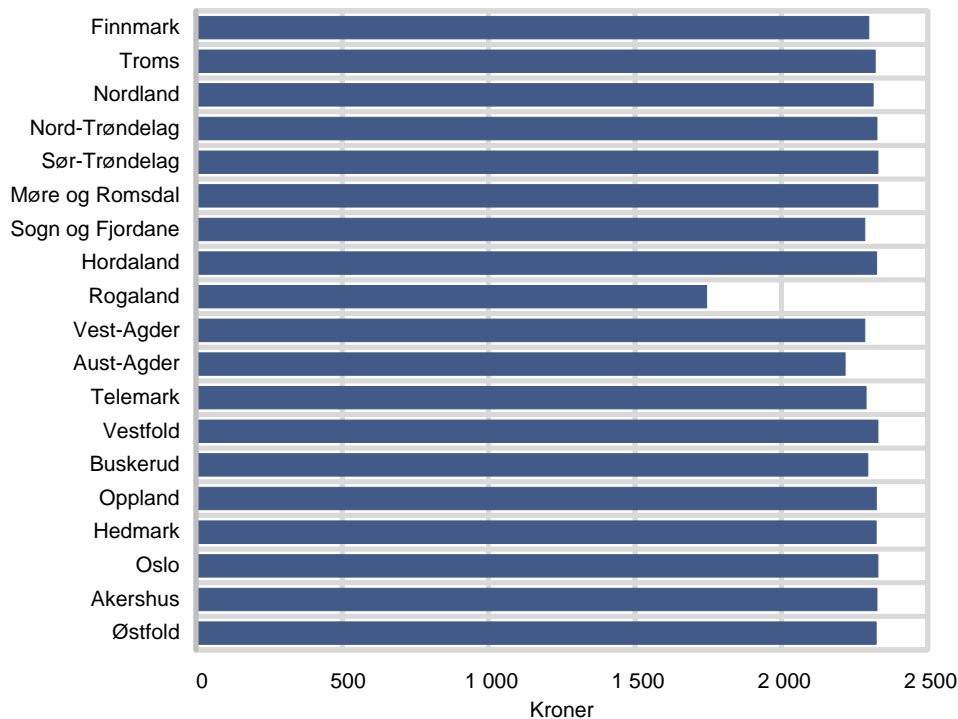
Figur 2.1. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 250 000 kroner. Januar 2012

2.3. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 375 000 kroner

Betalingssatsar for hushald med årsinntekt på 375 000 kroner ligg på 2 250 kroner eller meir i alle fylka med unntak av Rogaland og Aust-Agder. Sjå figur 2.2.

Figur 2.2. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 375 000 kroner. Januar 2012

2.4. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 500 000 kroner

Variasjonen i foreldrebetalinga mellom fylka er mindre dess høgare inntektsnivået er. For hushald med årsinntekt på 500 000 kroner er den *lågaste* betalingsatsen registrert i Rogaland med 2 044 kroner. Forutan om Aust-Agder og Finnmark ligger alle andre fylka registrert med ein sats på over 2 300 kroner. Sjå tabell 2a i vedlegget.

2.5. Minimum og maksimum betalingsatsar

Satsane som vert omtalt i dette avsnittet er lågaste og høgaste gjennomsnittlege månadssatsar for dei ulike fylka og er illustrerte i tabell 2a. Minimums- og maksimumssatsane i denne undersøkinga er ikkje knytt opp mot eit spesifikt inntektsnivå då dette kan variere frå kommune til kommune. Det er store variasjonar i foreldrebetalinga avhengig av om kommunane nyttar inntektsgradering i betalingssystemet. Dei *lågaste* minimumssatsane har Oslo og Akershus med høvesvis 700 og 1014 kroner. Troms, Nord-Trøndelag, Hedemark og Møre og Romsdal har dei *høgaste* minimumssatsane med betalingsatsar like oppunder fastsett maksimalsats på 2 330 kroner.

393 av alle 429 kommunane, det vil sei 92 prosent, har ein maksimumssats som ligg på sjølve maksimalsatsen på 2 330 kroner.

2.6. Årsbetaling på landsbasis

Forutan månadssatsane er storleiken på årsbetalinga for *eit* barn i barnehage avhengig av kostpengar og andre tilleggsutgifter samt talet på betalingsmånadar.

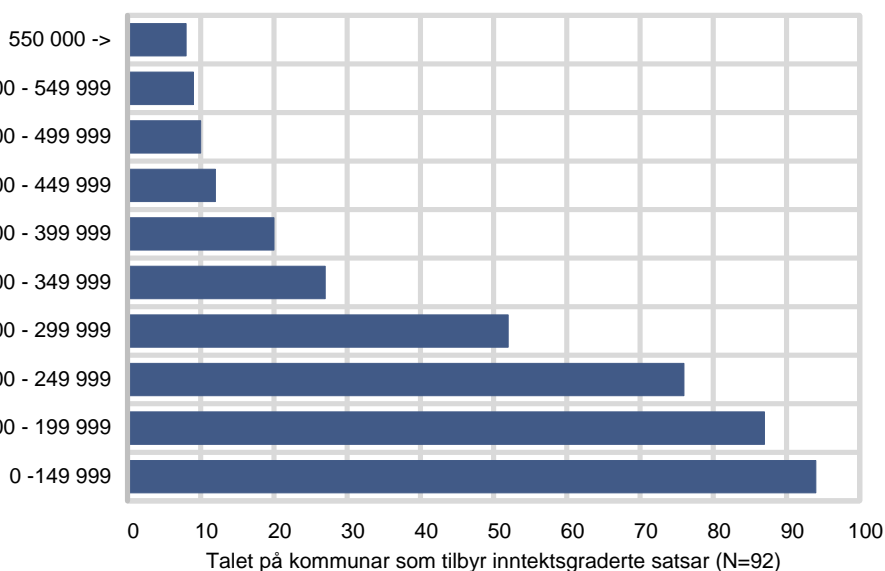
Med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner er årsbetalinga på landsbasis for hushald med eit barn i barnehage i gjennomsnitt høvesvis 25 740, 27 017 og 27 405 kroner i januar 2012. Det har dermed vore oppgang for alle inntektsnivåa, med størst auke (2 prosent) for hushalda med 250 000 kroner i brutto årsinntekt. Tala er illustrerte i tabell 2b i vedlegget.

Årsbetalinga for to barn er i tillegg til faktorane nemnt ovanfor, avhengig av storleiken på syskenmoderasjonen. For tilsvarende bruttoinntekter er årsbetalinga på landsbasis for hushald med to barn i barnehage i gjennomsnitt høvesvis 44 116, 46 280 og 46 934 kroner. Årsbetalinga for dei tre inntektsnivåa ligg høvesvis 2,1, 1,4 og 1,1 prosent høgare i januar 2012 jamfør satsane i januar 2011.

2.7. Inntektsgradering

Forskrift om foreldrebetaling i barnehagar slår fast at alle kommunar skal ha ordningar som syt for at barnefamiljar med lågast betalingsevne kan få ein reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling, men kommunane er sjølve fri til å avgjere om dei ynskjer å by inntektsgradering gjennom ordinært betalingssystem i dei kommunale barnehagane. Det viser seg at dei fleste kommunane nyttar eit system med sokalla "flate" betalingssatsar, det vil sei satsar som ikkje er differensiert etter hushaldet si inntekt. 331⁴ av 429 kommunar rapporterer at dei nyttar "flate" månadssatsar. 4 kommunar rapporterer å ikkje ha eit kommunalt barnehagetilbod, medan dei resterande 94 kommunane har inntektsgraderte betalingssatsar definert innafør sitt ordinære betalingssystem. 24 kommunar rapporterer at dei nyttar eit system med flate satsar, samstundes som dei rapporterer at dei byr på fri plassar innafør sitt ordinære betalingssystem. Desse kommunane er ikkje med i talet for kommunar med inntektsgraderte satsar. Det kan vere stor variasjon i korleis inntektsgraderinga er utforma, både når det gjeld kva for inntekt det refererast til, kor høg inntekt hushaldet kan ha og storleiken på reduksjonen.

Figur 2.3. Fordelig av kommunar med inntektsgradert betalingssystem som tilbyr reduserte betalingssatsar etter hushaldet si samla brutto årsinntekt. Januar 2012

Figur 2.3 viser som forventa at det er mest vanleg med satsreduksjon for hushald med inntekt i dei lågare intervalla. Til dømes viser figuren at alle kommunar med inntektsgradert system tilbyr redusert betalingssats til familiar med inntil 149 999 kroner i brutto hushaldsinntekt. Figuren viser også at det er 8 kommunar som tilbyr reduserte satsar til dei som har ei hushaldsinntekt på over 550 000 kroner. Det er viktig å merke seg at satsane er henta inn på førehandsdefinerte inntektsintervall,

⁴ Her er dei 2 kommunane som har rapportert at dei har gratis barnehagetilbod medrekna.

dermed er det mogleg at kommunane kan nytta fleire trinn i sitt system for inntektsgradering enn kva tala ovanfor viser.

Det er store regionale skilnader når det gjeld bruk av inntektsgraderte satsar. Oslo kommune nyttar graderte satsar, og i Akershus fylke er det berre to som ikkje byr på graderte satsar. I Vestfold, Telemark, Rogaland og Vest-Agder byr halvparten eller fleire av kommunane på inntektsgradering. I tillegg er det mange kommunar i Aust-Agder, Oppland og Buskerud som tilbyr inntektsgradering. Det er derimot ingen kommunar frå fylka Nord-Trøndelag, Nordland og Troms som rapporterer at dei tilbyr inntektsgradering. For dei resterande fylka er ordninga lite utbreidd. Resultata viser òg at det er i dei fylka kor det er mest utbreidd med inntektsgradering at storleiken på reduksjonen er størst. Samla sett av alle kommunane med inntektsgraderte satsar utgjer den lågaste betalingssatsen, for hushald med årsinntekt under 150 000 kroner, 46 prosent av maksimal sats i desse kommunane.

Det er særleg dei større kommunane som tilbyr inntektsgraderte satsar. Blant dei 32 mest folkerike kommunane (talet på innbyggjarar over 27 000) byr 20 av dei på inntektsgradering. Av dei 139 minste kommunane (talet på innbyggjarar under 2 700) er situasjonen det motsette, berre 16 av disse rapporterer at dei tilbyr graderte satsar. Dette resulterer i at underkant av halvparten av alle barn i kommunale barnehagar høyrer til ein kommune som byr på inntektsgradering, tilnærma uendra frå i fjor.

35 av 429 kommunar rapporterer at dei tilbyr friplassar gjennom det ordinære betalingssystemet, medan 24 av desse også hevdar at dei tilbyr flate sats i sitt betalingssystem. ⁵ kommunar rapporterer at for hushald med total årsinntekt under 150 000 kroner er foreldrebetalinga for opphaldstid i ein barnehage kostnadsfri.

Ein del kommunar definerer sine inntektsgrenser målt i kroner, medan andre definerer dei i samsvar med grunnbeløpet i Folketrygda. Ettersom grunnbeløpet oppjusterast kvart år, vil eit hushald med konstant inntekt før eller seinare få lågare opphaldsbetaling.

2.8. Friplass/moderasjonsordningar

Kommunane har ulik praksis med omsyn til bruk av friplassar. 8 prosent av alle kommunar byr på friplassar spesifisert i barnehagen sitt ordinære betalingssystem. 69 prosent av kommunane tilbyr friplass etter særskilt behandling, gjennom sosialkontor, barnevernsnemnd eller skulekontor, medan 57 prosent av kommunane byr på moderasjonsordningar (reduisert foreldrebetaling) utanfor barnehagen sitt ordinære betalingssystem. 16 prosent av kommunane rapporterer at dei ikkje opererer med andre moderasjonsordningar enn regelbunden syskenmoderasjon. To kommunar har vedteke å tilby gratis barnehageplass til alle.

2.9. Syskenmoderasjon

Forskrift om foreldrebetaling i barnehagar slår fast at alle kommunar skal tilby minst 30 prosent syskenmoderasjon for barn nr. 2 og minst 50 prosent for barn nr. 3 eller fleire. Per januar 2012 byr alle med kommunalt barnehagetilbod på syskenmoderasjon. 75 prosent av kommunane tilbyr syskenmoderasjon på 30 prosent for barn nr. 2, og nesten alle kommunane tilbyr syskenmoderasjon på 30 prosent eller meir, berre ein rapporterer ein moderasjonsprosent under tretti.

I dei aller fleste kommunane aukar syskenmoderasjonen med talet på barn. 87 prosent av kommunane tilbyr syskenmoderasjon på 50 prosent for barn nr. 3, medan 96 prosent tilbyr 50 prosent eller meir. Det er ⁹ kommunar som tilbyr 100

⁵ Dette er eit tal for dei med graderte satsar og dei 2 kommunane som har gratis tilbod av barnehageplassar er difor ikkje medrekna.

⁶ Dette inkluderer dei 2 kommunane som tilbyr gratis barnehageplass.

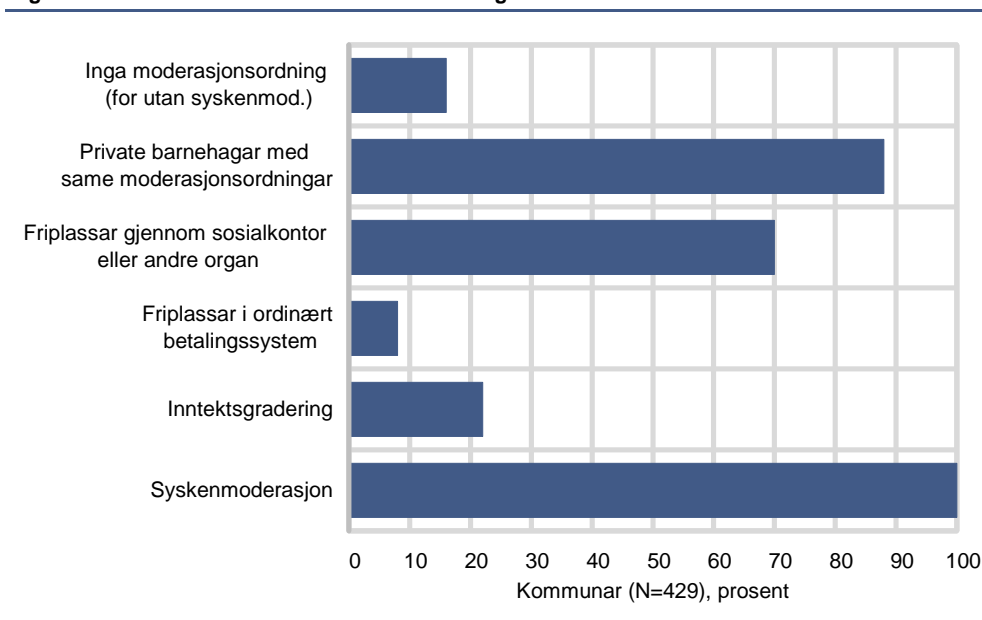
prosent syskenmoderasjon for tredje barnet. Som regel gir kommunane ikkje syskenmoderasjon på kostpengar.

Det kan vere av interesse å vite kor mange barn som får syskenmoderasjon i dei kommunale barnehagane. Per januar 2012 er det på landsbasis ca. 18 prosent av barna i dei kommunale barnehagane som får syskenmoderasjon som barn nr. 2, medan prosentdelen er langt lågare for barn nr. 3, godt under 1 prosent. Ei mogleg forklaring på den låge prosentdelen for barn nr. 3 kan vere at familiar som har fleire barn under skulealder i større grad vel andre tilsynsordningar. Det er viktig å merke seg at desse tala kan vere noko usikre. For mange kommunar, særleg større kommunar, kan det vere vanskeleg å rapportere eit godt tal på barn med syskenmoderasjon i kommunen.

2.10. Private barnehagar i kommunane

88 prosent av dei kommunane som rapporterer at dei har privat barnehagetilbod i kommunen spesifiserer at dei kommunale moderasjonsordningane også gjeld for dei private barnehagane. 23 prosent av kommunane som rapporterer om privat barnehagetilbod nyttar inntektsgraderte satsar gjennom det ordinære betalings-systemet. 32 prosent av kommunane opplyser at dei ikkje har private barnehagar i kommunen per januar 2012.

Figur 2.4. Kommunar med ulike rabattordningar. Prosent⁷. Januar 2012

2.11. Talet på betalingsmånader

Alle kommunane med unntak av ein kommune har foreldrebetaling for heilårsopphald fordelt på 11 månadlege betalningar, medan den siste kommunen har fordelt betalinga over 10 månader.

2.12. Kostpengar og tilleggsutgifter

Etter forskrift om foreldrebetaling kan kommunane krevje inn kostpengar utover det som er sett som maksimalsats, og omlag 95 prosent av kommunane oppgjev at kostpengar ikkje er inkludert i månadssatsen. Kostpengar kan variere frå barnehage til barnehage og satsen som innhentast er ein gjennomsnittleg sats for alle barnehagane i kommunen. Undersøkinga tek berre omsyn til dei tilfella kor kostpengar vert spesifisert. I undersøkinga er det ikkje teke med kostpengar som er avtalt

⁷ For "private barnehagar med same moderasjonsordningar" er prosentdelen oppgjeven som del av dei som har rapportert at kommunen har privat barnehagetilbod.

direkte mellom den enkelte barnehagen og dei føresette. Dette fører til at samanlikningane mellom fylka kan vere noko usikre. I gjennomsnitt vert det gjort krav på i overkant av 209 kroner i månaden i kostpengar for fulltidsopphald, som er ein liten oppgang i frå i fjor. Det er viktig å påpeike at dei 209 kronene i kostpengar er berekna på bakgrunn av dei kommunane som har rapportert at dei har kostpengar. 5 prosent av kommunane opplysar at dei ikkje veit kor mykje kostpengar utgjer av opphaldsbetalinga enten dei er inkludert eller ikkje.

I tillegg er det ein del kommunar som krev inn andre utgifter utover sjølve opphaldsbetalinga og kostpengar. Det kan vere utgifter til utflukter, ulike aktivitetar og liknande. I underkant av 8 prosent av kommunane opplyser at dei krev inn for slike utgifter. Men, det er noko usikkert i kva grad undersøkinga fangar opp desse utgiftene ettersom opplysningane er henta inn på kommunenivå og ikkje i den enkelte barnehagen. Det kan tenkjast at slike utgifter vert avkrevja foreldra langsetter året, når trongen for finansiering av ekstraordinære aktivitetar er der, noko som kan gjere det vanskeleg å avlegge ei rapportering av ein årlege sum dersom ikkje dei ulike beløp er godt loggført. I gjennomsnitt vart det gjort krav på i overkant av 81 kroner per måned, ein liten oppgang frå januar 2011. Slik som for kostpengar, er dei 81 kronene for andre utgifter, berre berekna med omsyn på dei kommunane som har spesifisert at dei har slike utgifter. Men, det råder stor uvisse om kor gode dei oppgjevne tala for denne tilleggsinformasjonen er. Det er berre to kommunar som har rapportert at dei ikkje veit kor mykje som vert betalt inn for andre tilleggsutgifter.

3. Betalingssatsar i private barnehagar

3.1. Månadssatsar og årsbetaling etter region og på landsbasis

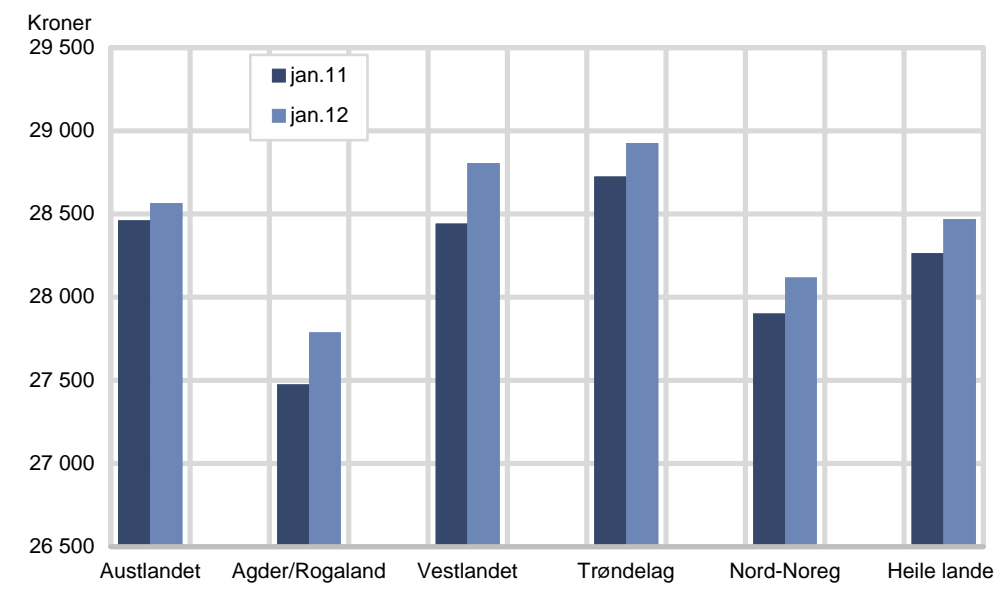
Betalingsatsar frå dei private barnehagane vert innhenta frå eit utval på omlag 225 private barnehagar som er trekt frå dei fem regionane Austlandet, Agder/Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg.

For januar 2011 og januar 2012 er det rekna ut landsgjennomsnitt der dei ulike regionane er vekta saman på bakgrunn av talet på barn i private barnehagar. Innan regionane er det teke eit simpelt gjennomsnitt.

91⁸ prosent av dei private barnehagane rapporterar at dei har ein sats som følgjer fastsett maksimalsats på 2 330 kroner frå Stortinget. For dei private barnehagane er det ikkje henta inn betalingsatsar på punktobservasjonar for ulike inntektsnivå, men for dei same 10 førehandsdefinerte inntektsintervalla som vart nytta for kommunale barnehagane. Gjennomsnittleg månadssats og årsbetaling i dei private barnehagane er dermed i større grad basert på heile betalingssystemet i barnehagen.

Den gjennomsnittlege månadssatsen utan kostpengar og andre tilleggsgifter i private barnehagar på landsbasis er 2 295 kroner per januar 2012, marginalt opp frå januar 2011. Satsane varierar mellom dei ulike regionane frå 2 258 kroner i Agder/Rogaland til 2 321 kroner i Nord-Noreg. Tala er illustrerte i tabell 5 i vedlegget. Dei relativt små endringane som her vert skildra skuldast med stort sannsyn at barnehagane har tilpassa seg ein maksimalsats på 2 330 kroner. Det synast som om dei justeringane av foreldrebetalinga som skjer utover maksimalsatsen vert gjort for kostpengar og andre tilleggsgifter.

Figur 3.1. Gjennomsnittleg årsbetaling for eit barn etter region og betalingsår. Private barnehagar. Januar 2011 og januar 2012

For hushald med eit barn i barnehage varierar årsbetalinga inkludert kostpengar og andre tilleggsgifter i private barnehagar for januar 2012 mellom 27 786 kroner i Agder/Rogaland og 28 924 kroner i Trøndelag. Den gjennomsnittlege årsbetalinga

⁸ 92 prosent rapporterar at dei har lik eller høgare pris på barnehageplass enn fastsett makspris på 2330 kroner. Ein skal merkje seg at denne prosentsatsen inkluderar barnehagar som har spesifisert at kost er inkludert, men at kostprisen er ukjend. Det er difor ikkje mogleg å sei noko eksakt om kva pris desse barnehagane har når kost ikkje er medrekna.

for heile landet var 28 470 kroner i januar 2012, som er ein oppgang på 0,7 prosent frå januar 2011. Tala er illustrerte i tabell 5 i vedlegget.

For hushald med to barn i barnehage varierar satsane for årsbetalinga frå 47 707 kroner i Nord-Noreg til 50 321 kroner på Trøndelag. På landsbasis er gjennomsnittssatsen 49 140 kroner, ein oppgang på 0,9 prosent frå januar i fjor.

3.2. Inntektsgradering

Frå kapittelet over om kommunale barnehagesatsar har vi at 88 prosent av dei kommunane som rapporterer at dei har privat barnehagetilbod også spesifiserer at dei kommunale moderasjonsordningane gjeld for dei private barnehagane i kommunen, samt at 23 prosent av kommunane med privat barnehagetilbod nyttar inntektsgraderte satsar gjennom det ordinære betalingssystemet. Når ein legg utvalet av dei private barnehagane til grunn er det i overkant av 28 prosent som opplyser at dei byr på inntektsgraderte satsar. I likskap med dei kommunale barnehagane er det også for dei private barnehagane mest vanleg med "flate" betalings-satsar. Inntektsgraderte satsar synast å vere mest utbreidd på Austlandet og i Agder/Rogaland for dei private barnehagane. På Vestlandet hevdar fire private barnehagar at dei byr på inntektsgraderte satsar medan talet for Trøndelag var eit. I regionen Nord-Noreg vart det ikkje rapportert om slike tilbod.

3.3. Friplass/moderasjonsordningar

Noko over 3 prosent av utvalet rapporterer at dei byr på friplassar gjennom sitt ordinære betalingssystem. 42 prosent av dei private barnehagane tilbyr friplass og/eller andre moderasjonsordningar etter særskilt behandling, gjennom sosialkontor, barnevernsnemnd eller skulekontor.

3.4. Syskenmoderasjon

Alle dei private barnehagane i utvalet gir syskenmoderasjon. Over 99 prosent av utvalet byr på 30 prosent eller meir i syskenmoderasjon for barn nr. 2. Vel 98 prosent opplyser at syskenmoderasjon for barn nr. 3 er på 50 prosent eller meir.

3.5. Talet på betalingsmånader

Dei aller fleste private barnehagane (98 prosent) i utvalet har foreldrebetaling fordelt på 11 månadlege betalingar. 5 barnehagar krev inn fleire enn 11 betalingar.

3.6. Kostpengar og tilleggsutgifter

85 prosent av dei private barnehagane i utvalet rapporterer at kostpengar ikkje er inkludert i sjølve opphaldsbetalinga. Til samanlikning er det om lag 95 prosent av kommunane som hevdar det same.

Også dei private barnehagane kan krevje inn tilleggsutgifter. 29 prosent av utvalet rapporterer at dei gjer dette. Dette er klart høgare samanlikna med for dei kommunale barnehagane der i overkant av 8 prosent rapporterer at dei krev inn for slike utgifter.

4. Gjennomsnittleg årsbetaling for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar

Gjennomsnittleg årsbetaling utan kostpengar og tilleggsutgifter for fulltidsopphald for eit barn i kommunal barnehage ligg på landsbasis på 25 245 kroner per januar 2012. Mange barn i barnehage får ein rabatt i form av syskenmoderasjon. Gjennomsnittleg årsbetaling for barn nr. 2 ligg dermed på 16 982 kroner, medan tilsvarande tal for barn nr. 3 er på 12 179 kroner. Med omsyn til delen av barn som mottek syskenmoderasjon (sjå kapittel 2.9 Syskenmoderasjon for meir informasjon) gir dette ei reell gjennomsnittleg årsbetaling på 23 727 kroner i kommunal barnehage.

I dei private barnehagane er gjennomsnittleg årsbetaling for eit barn utan kostpengar og tilleggsutgifter på 25 302 kroner per januar 2011, for barn nr. 2 og barn nr. 3 ligg årsbetalinga på høvesvis 17 502 og 12 468 kroner. I gjennomsnitt ligg årsbetalinga i private barnehagar på 23 868 kroner. Satsane for dei gjennomsnittlege årsbetalingane for dei private barnehagane viser marginal oppgang frå i fjor⁹.

Med omsyn til talet på barn i både kommunale og private barnehagar, ligg gjennomsnittleg årsbetaling i barnehagar på 23 794 kroner per januar 2012, som er 0,5 prosent opp frå i fjor.

I motsetnad til tidlegare utrekna årsbetalingar for dei kommunale barnehagane er desse gjennomsnittstala i større grad basert på *heile* betalingssystemet til kommunane, ikkje berre på ulike punktobservasjonar. Det er likevel viktig å poengtere at satsane er henta inn på førehandsdefinerte inntektsintervall, og dermed vert ikkje kommunane sine egne betalingssystem fanga opp i sin heilskap (gjeld også for dei private betalingssatsane). Satsane er ikkje medrekna kostpengar og tilleggsutgifter dersom slike utgifter er spesifisert. Andre moderasjonsordningar utover inntektsgraderte satsar og syskenmoderasjon er ikkje inkludert i desse gjennomsnittstala. Friplassar vert fanga opp i den grad dei er definert innanfor barnehagen sitt ordinære betalingssystem gjennom dei inntektsgraderte betalings-satsane. Redusert betaling og friplassar som vert tildelt gjennom sosialkontor eller andre organ fell utanfor.

⁹ Merk at data publisert året før kan fråvike noko frå slik det vert framstilt i år, dette kan skyldast ny informasjon, endring i utval, oppdatering av vektor etc..

Vedlegg A: Tabellar

Tabell A1. Oversiktsdata for undersøkinga

Fylke	Talet på kommunar i fylket							
	med i under- søkinga	med inntekts- graderte månads-satsar	med flate månads- satsar	med sysken- moderasjon på 30% eller meir for barn nr 2	med sysken- moderasjon på 50% eller meir for barn nr 3	med kostpengar i tillegg ²	med private barnehagar som følgjer kommunale moderasjons- ordningar ¹	med friplassar/mod- erasjons- ordningar utanfor det ordinære betalings- systemet
Østfold	18	4	14	18	18	18	13	12
Akershus	22	20	2	22	22	21	21	14
Oslo ³	1	1	-	1	1	1	1	-
Hedmark	22	1	21	22	22	21	17	16
Oppland	26	6	20	26	25	26	12	20
Buskerud	21	4	16	20	18	20	13	15
Vestfold	14	8	6	14	14	13	14	9
Telemark	18	10	8	18	18	17	5	8
Aust-Agder	15	8	7	15	14	15	10	10
Vest-Agder	15	5	10	15	15	15	8	12
Rogaland	26	13	12	25	24	23	14	16
Hordaland	33	6	25	31	31	30	17	21
Sogn og Fjordane	26	2	24	26	26	26	15	17
Møre og Romsdal	36	1	35	36	36	36	24	25
Sør-Trøndelag	25	2	23	25	25	25	14	21
Nord-Trøndelag	23	-	23	23	21	20	14	17
Nordland	44	-	44	44	40	41	23	28
Troms	25	-	25	24	23	23	12	21
Finnmark	19	3	16	19	18	17	8	14
I alt ⁴	429	94	331	424	411	408	255	296
I alt i prosent		21,9	77,2	98,8	95,8	95,1	59,4	69,0

¹ 136 av 429 kommunar rapporterer at dei ikkje har private barnehagar i kommunen

² 17 av kommunane oppgjev at dei ikkje veit kor mykje kostpengar utgjør

³ Alle bydelar har rapportert. Detaljert informasjon om disse er å finne på: <http://www.ssb.no/kostra/>

⁴ 2 av kommunane rapporterer at dei har gratis kommunalt barnehagetilbod medan 4 rapporterer at dei ikkje har kommunalt barnehagetilbod.

Tabell A2a. Gjennomsnittlege månads-satsar for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Månads-sats, utan kostpengar og tilleggsutgifter				
	Bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Østfold					
jan.11	1 974	2 314	2 324	2 324	2 324
jan.12	1 974	2 314	2 324	2 324	2 324
Pst. endring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akershus					
jan.11	1 000	1 943	2 330	2 330	2 330
jan.12	1 014	1 967	2 327	2 330	2 330
Pst. endring	1,4	1,2	-0,1	0,0	0,0
Oslo					
jan.11	667	1 961	2 220	2 220	2 220
jan.12	700	2 140	2 330	2 330	2 330
Pst. endring	4,9	9,1	5,0	5,0	5,0
Hedmark					
jan.11	2 312	2 324	2 324	2 324	2 324
jan.12	2 312	2 324	2 324	2 324	2 324
Pst. endring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppland					
jan.11	2 098	2 295	2 324	2 330	2 330
jan.12	2 098	2 295	2 324	2 330	2 330
Pst. endring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Buskerud					
jan.11	1 548	2 128	2 206	2 329	2 329
jan.12	1 576	2 104	2 296	2 329	2 329
Pst. endring	1,8	-1,1	4,1	0,0	0,0
Vestfold					
jan.11	1 420	1 947	2 311	2 330	2 330
jan.12	1 315	1 950	2 330	2 330	2 330
Pst. endring	-7,4	0,2	0,8	0,0	0,0

Tabell A2a (framhald). Gjennomsnittlege månadssatsar for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Månadssats, utan kostpengar og tilleggsutgifter				
	Bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Telemark					
jan.11	1 362	2 059	2 293	2 334	2 334
jan.12	1 362	2 170	2 289	2 330	2 330
Pst. endring	0,0	5,4	-0,2	-0,2	-0,2
Aust-Agder					
jan.11	1 497	2 082	2 185	2 215	2 215
jan.12	1 507	2 082	2 218	2 256	2 256
Pst. endring	0,7	0,0	1,5	1,9	1,9
Vest-Agder					
jan.11	1 635	2 189	2 272	2 288	2 290
jan.12	1 811	2 262	2 285	2 301	2 303
Pst. endring	10,8	3,3	0,6	0,6	0,6
Rogaland					
jan.11	1 425	1 657	1 742	2 043	2 320
jan.12	1 397	1 667	1 745	2 044	2 321
Pst. endring	-2,0	0,6	0,2	0,0	0,0
Hordaland					
jan.11	1 438	2 319	2 319	2 319	2 319
jan.12	1 442	2 325	2 325	2 325	2 325
Pst. endring	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Sogn og Fjordane					
jan.11	2 245	2 245	2 250	2 330	2 330
jan.12	2 281	2 281	2 285	2 330	2 330
Pst. endring	1,6	1,6	1,6	0,0	0,0
Møre og Romsdal					
jan.11	2 319	2 325	2 325	2 325	2 325
jan.12	2 323	2 330	2 330	2 330	2 330
Pst. endring	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Sør-Trøndelag					
jan.11	2 203	2 291	2 330	2 330	2 330
jan.12	2 257	2 291	2 330	2 330	2 330
Pst. endring	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Nord-Trøndelag					
jan.11	2 326	2 326	2 326	2 326	2 326
jan.12	2 327	2 327	2 327	2 327	2 327
Pst. endring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nordland					
jan.11	2 312	2 312	2 312	2 312	2 312
jan.12	2 314	2 314	2 314	2 314	2 314
Pst. endring	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Troms					
jan.11	2 320	2 320	2 320	2 320	2 320
jan.12	2 321	2 321	2 321	2 321	2 321
Pst. endring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finnmark					
jan.11	2 246	2 264	2 268	2 268	2 268
jan.12	2 246	2 278	2 299	2 299	2 299
Pst. endring	0,0	0,6	1,4	1,4	1,4
Heile landet totalt					
jan.11	1 580	2 106	2 237	2 277	2 304
jan.12	1 592	2 145	2 262	2 297	2 324
Pst. endring	0,8	1,9	1,1	0,9	0,9

Tabell A2b. Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Årsbetaling, inkludert kostpenger og tilleggsutgifter									
	Eit barn, bruttoinntekt kr.					To barn, bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Østfold										
jan.11	24 252	27 993	28 104	28 104	28 104	41 854	48 167	48 355	48 355	48 355
jan.12	24 541	28 283	28 393	28 393	28 393	42 432	48 745	48 933	48 933	48 933
Pst. endring	1,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2
Akershus										
jan.11	13 018	23 390	27 648	27 648	27 648	22 736	40 369	47 606	47 606	47 606
jan.12	13 228	23 708	27 667	27 704	27 704	23 109	40 925	47 656	47 718	47 718
Pst. endring	1,6	1,4	0,1	0,2	0,2	1,6	1,4	0,1	0,2	0,2
Oslo										
jan.11	8 547	22 781	25 630	25 630	25 630	14 893	39 091	43 934	43 934	43 934
jan.12	8 830	24 670	26 760	26 760	26 760	15 350	42 278	45 831	45 831	45 831
Pst. endring	3,3	8,3	4,4	4,4	4,4	3,1	8,2	4,3	4,3	4,3
Hedmark										
jan.11	27 532	27 659	27 659	27 659	27 659	47 329	47 521	47 521	47 521	47 521
jan.12	27 627	27 755	27 755	27 755	27 755	47 520	47 712	47 712	47 712	47 712
Pst. endring	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Oppland										
jan.11	25 681	27 844	28 164	28 228	28 228	44 109	47 722	48 266	48 372	48 372
jan.12	25 924	28 087	28 407	28 470	28 470	44 594	48 208	48 752	48 857	48 857
Pst. endring	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Buskerud										
jan.11	19 296	25 674	26 525	27 883	27 883	32 995	43 837	45 284	47 592	47 592
jan.12	19 698	25 504	27 608	27 975	27 975	33 705	43 577	47 152	47 777	47 777
Pst. endring	2,1	-0,7	4,1	0,3	0,3	2,2	-0,6	4,1	0,4	0,4
Vestfold										
jan.11	17 995	23 801	27 795	28 009	28 009	31 304	41 175	47 966	48 328	48 328
jan.12	17 016	23 998	28 176	28 176	28 176	29 690	41 561	48 663	48 663	48 663
Pst. endring	-5,4	0,8	1,4	0,6	0,6	-5,2	0,9	1,5	0,7	0,7
Telemark										
jan.11	17 339	24 999	27 577	28 026	27 982	29 197	41 949	46 138	46 811	46 737
jan.12	17 426	26 314	27 621	28 070	28 070	29 373	44 212	46 239	46 912	46 912
Pst. endring	0,5	5,3	0,2	0,2	0,3	0,6	5,4	0,2	0,2	0,4
Aust-Agder										
jan.11	18 291	24 439	25 863	26 193	26 193	31 339	41 743	44 165	44 726	44 726
jan.12	18 558	24 879	26 369	26 790	26 790	31 790	42 478	44 997	45 689	45 689
Pst. endring	1,5	1,8	2,0	2,3	2,3	1,4	1,8	1,9	2,2	2,2
Vest-Agder										
jan.11	20 390	26 478	27 397	27 569	27 590	35 315	45 664	47 227	47 520	47 551
jan.12	22 452	27 415	27 663	27 835	27 856	38 849	47 286	47 708	48 001	48 032
Pst. endring	10,1	3,5	1,0	1,0	1,0	10,0	3,6	1,0	1,0	1,0
Rogaland										
jan.11	17 253	19 801	20 720	24 031	27 077	29 789	34 083	35 625	41 241	46 411
jan.12	16 977	19 949	20 775	24 071	27 116	29 329	34 336	35 727	41 317	46 487
Pst. endring	-1,6	0,7	0,3	0,2	0,1	-1,5	0,7	0,3	0,2	0,2
Hordaland										
jan.11	17 927	27 615	27 615	27 615	27 615	31 073	47 541	47 541	47 541	47 541
jan.12	17 818	27 533	27 533	27 533	27 533	30 837	47 352	47 352	47 352	47 352
Pst. endring	-0,6	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,8	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Sogn og Fjordane										
jan.11	26 802	26 802	26 851	27 733	27 733	45 983	45 983	46 066	47 566	47 566
jan.12	27 406	27 406	27 454	27 950	27 950	47 074	47 074	47 156	47 999	47 999
Pst. endring	2,3	2,3	2,2	0,8	0,8	2,4	2,4	2,4	0,9	0,9
Møre og Romsdal										
jan.11	27 935	28 006	28 006	28 006	28 006	48 058	48 180	48 180	48 180	48 180
jan.12	28 104	28 176	28 176	28 176	28 176	48 382	48 504	48 504	48 504	48 504
Pst. endring	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Sør-Trøndelag										
jan.11	26 838	27 812	28 235	28 235	28 235	46 268	47 924	48 635	48 635	48 635
jan.12	27 677	28 056	28 480	28 480	28 480	47 768	48 413	49 124	49 124	49 124
Pst. endring	3,1	0,9	0,9	0,9	0,9	3,2	1,0	1,0	1,0	1,0
Nord-Trøndelag										
jan.11	28 013	28 013	28 013	28 013	28 013	48 165	48 165	48 165	48 165	48 165
jan.12	28 252	28 252	28 252	28 252	28 252	48 682	48 682	48 682	48 682	48 682
Pst. endring	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

Tabell A2b (framhald). Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Årsbetaling, inkludert kostpengar og tilleggsutgifter									
	Eit barn, bruttoinntekt kr.					To barn, bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Nordland										
jan.11	27 838	27 838	27 838	27 838	27 838	46 017	46 017	46 017	46 017	46 017
jan.12	27 979	27 979	27 979	27 979	27 979	46 339	46 339	46 339	46 339	46 339
Pst. endring	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Troms										
jan.11	27 962	27 962	27 962	27 962	27 962	47 530	47 530	47 530	47 530	47 530
jan.12	28 146	28 146	28 146	28 146	28 146	47 908	47 908	47 908	47 908	47 908
Pst. endring	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Finnmark										
jan.11	27 036	27 237	27 288	27 288	27 288	45 578	45 885	45 971	45 971	45 971
jan.12	27 308	27 659	27 892	27 892	27 892	45 449	45 976	46 336	46 336	46 336
Pst. endring	1,0	1,5	2,2	2,2	2,2	-0,3	0,2	0,8	0,8	0,8
Heile landet										
jan.11	19 443	25 225	26 659	27 105	27 406	33 418	43 229	45 659	46 413	46 924
jan.12	19 654	25 740	27 017	27 405	27 707	33 790	44 116	46 280	46 934	47 447
Pst. endring	1,1	2,0	1,3	1,1	1,1	1,1	2,1	1,4	1,1	1,1

Tabell A3. Gjennomsnittlege månadsattsar og årsbetaling etter bruttoinntekt. 1992-2012

	Årsbetaling, inkludert kostpengar og tilleggsutgifter														
	Månadsattsar, utan kostpengar og tilleggsutgifter					Eit barn, brutto inntekt kr.					To barn, brutto inntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
jan.92		1 961	2 123			22 133	23 903				34 730	37 406			
aug.92		1 979	2 143			22 399	24 195				35 019	37 738			
jan.93		2 002	2 180			22 615	24 566				35 490	38 450			
aug.93		2 007	2 202			22 745	24 881				35 985	39 224			
jan.94		2 082	2 273			23 499	25 589				37 223	40 402			
aug.94		2 130	2 297			24 084	25 906				38 139	40 909			
jan.95		2 169	2 344			24 446	26 371				38 715	41 639			
aug.95		2 176	2 342			24 638	26 452				39 143	41 893			
jan.96		2 229	2 403			25 151	27 053				39 937	42 817			
aug.96		2 263	2 448			25 549	27 574				40 700	43 785			
jan.97		2 339	2 527			26 497	28 544				42 406	45 532			
aug.97		2 354	2 563			26 706	28 990				42 798	46 299			
jan.98		2 404	2 619			27 153	29 498				43 405	46 999			
aug.98		2 415	2 640			27 335	29 800				43 751	47 532			
jan.99		2 525	2 758			28 612	31 155				45 978	49 875			
aug.99		2 567	2 791			29 111	31 568				46 935	50 701			
jan.00		2 629	2 857	2 946		29 756	32 251	33 206			48 041	51 871	53 336		
aug.00		2 661	2 912	3 002		30 035	32 765	33 735			48 469	52 655	54 151		
jan.01		2 723	2 985	3 074		30 809	33 671	34 627			49 780	54 168	55 636		
aug.01		2 700	2 953	3 032		30 656	33 437	34 297			49 510	53 746	55 046		
jan.02 ¹		2 644	3 095	3 179		29 696	34 625	35 535			47 845	55 394	56 797		
aug.02		2 558	2 980	3 058		28 748	33 374	34 226			46 430	53 532	54 845		
jan.03	1 565	2 579	3 008	3 097	3 193	17 855	28 965	33 666	34 646	35 681	29 231	46 851	54 058	55 567	57 512
aug.03	1 491	2 385	2 763	2 851	2 949	17 064	26 843	30 991	31 950	33 023	28 299	44 298	50 706	52 204	53 846
jan.04	1 480	2 360	2 731	2 805	2 903	16 986	26 648	30 731	31 529	32 599	28 401	44 806	51 131	52 380	54 019
aug.04	1 491	2 330	2 659	2 708	2 709	17 074	26 311	29 914	30 429	30 436	28 587	43 996	49 931	50 795	50 806
jan.05	1 514	2 356	2 691	2 741	2 741	17 498	26 746	30 395	30 923	30 923	29 663	45 215	51 322	52 218	52 218
aug.05	1 528	2 352	2 698	2 753	2 753	17 665	26 689	30 422	30 949	30 949	29 941	45 160	51 408	52 328	52 328
jan.06	1 289	2 010	2 199	2 257	2 257	15 166	23 076	25 129	25 742	25 742	25 739	39 040	42 462	43 483	43 483
aug.06 ³	1 345	1 955	2 167	2 220	2 247	15 895	22 611	24 943	25 519	25 824	27 140	38 574	42 471	43 429	43 947
jan.07	1 400	2 017	2 235	2 289	2 318	16 560	23 348	25 743	26 338	26 653	28 223	39 609	43 612	44 599	45 135
aug.07	1 534	2 094	2 246	2 291	2 309	18 239	24 392	26 069	26 563	26 763	30 840	41 185	43 984	44 808	45 151
jan.08	1 596	2 114	2 265	2 296	2 297	19 224	24 923	26 574	26 919	26 931	32 684	42 257	45 021	45 575	45 596
jan.09	1 551	2 060	2 208	2 261	2 291	18 819	24 427	26 054	26 629	26 956	32 104	41 569	44 288	45 252	45 806
jan.10	1 559	2 077	2 218	2 263	2 291	19 067	24 768	26 321	26 816	27 122	32 669	42 329	44 935	45 771	46 291
jan.11 ²	1 580	2 106	2 237	2 277	2 305	19 443	25 225	26 659	27 105	27 406	33 418	43 229	45 659	46 413	46 924
jan. 12	1 592	2 145	2 262	2 297	2 324	19 654	25 740	27 017	27 405	27 707	33 790	44 116	46 280	46 934	47 447
Pst. endring jan.92-jan.12		9,4	6,5				16,3	13,0				27,0	23,7		

¹ Frå og med januar 2002 er gjennomsnittssatsane vektta i motsetnad til tidligare då uvekta snitt vart nytta.

² Grunna ny informasjon kan data publisert året før ha vorte noko endra.

³ Tilleggsutgifter er inkludert frå og med august 2006 og januar 2007.

Tabell A4. Oversiktsdata for kommunale barnehagar. 2007-2012

	Talet på kommunar									
	med i under-søkinga	med inntekts-graderte månads-satsar	med flate månads-satsar	med sysken-moderasjon på 30% for barn nr 2	med sysken-moderasjon på 30% eller meir for barn nr 2	med sysken-moderasjon på 50% for barn nr 3	med sysken-moderasjon på 50% eller meir for barn nr 3	med kost-pengar i tillegg	med private barnehagar som følgjer kommunale moderasjons-ordningar	med friplassar/moderasjons-ordningar utanfor det ordinære betalings-systemet
jan.07	416	94	322	270		348		365	297	358
jan.08	399 ¹	93	303	257		324		346	235	211
jan.09	428 ²	102	322	288		348		384	251	233
jan.10	430 ³	98	329	309	424	376	408	386	240	241
jan.11	430 ³	92	335	316	425	369	414	405	262	251
jan.12	429 ³	94	331	322	424	372	411	408	255	296

¹ Syskenmoderasjon vert ikkje telt for kommunar med gratis barnehagetilbod og kommunar utan kommunalt barnehagetilbod.

² I 2009 vart Oslo kommune representert med 13 bydelar i staden for som ein kommune. Det rette tal på kommunar i rapporten frå 2009 var 416. Syskenmoderasjon tel ikkje i kommunar med gratis barnehagetilbod og kommunar utan kommunalt barnehagetilbod.

³ Syskenmoderasjon vert ikkje telt med for kommunar utan kommunalt barnehagetilbod.

Tabell A5. Månads- og årsbetaling etter region for private barnehagar

Området	Månedsbetaling utan kost, kr			Årsbetaling inkludert kostpengar og andre tilleggsutgifter, kr					
	Eit barn			Eit barn			To barn		
	jan.11	jan.12	Endr. i pst.	jan.11	jan.12	Endr. i pst.	jan.11	jan.12	Endr. i pst.
Austlandet	2 304	2 296	-0,3	28 460	28 564	0,4	49 119	49 351	0,5
Agder/Rogaland	2 228	2 258	1,3	27 474	27 786	1,1	47 383	47 966	1,2
Vestlandet	2 310	2 316	0,3	28 441	28 804	1,3	49 046	49 751	1,4
Trøndelag	2 298	2 298	0,0	28 724	28 924	0,7	49 922	50 321	0,8
Nord-Noreg	2 319	2 321	0,1	27 900	28 116	0,8	47 094	47 707	1,3
Heile landet	2 293	2 295	0,1	28 264	28 470	0,7	48 714	49 140	0,9

Figurregister

2.1. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 250 000 kroner. Januar 2012	10
2.2. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 375 000 kroner. Januar 2012	11
2.3. Fordelig av kommunar med inntektsgradert betalingssystem som tilbyr reduserte betalingssatsar etter hushaldet si samla brutto årsinntekt. Januar 2012	12
2.4. Kommunar med ulike rabattordningar. Prosent. Januar 2012	14
3.1. Gjennomsnittleg årsbetaling for eit barn etter region og betalingsår. Private barnehagar. Januar 2011 og januar 2012	16

Tabellregister

A1. Oversiktsdata for undersøkinga.....	19
A2a. Gjennomsnittlege månadssatsar for fylke og bruttoinntekt.....	19
A2b. Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt.....	21
A3. Gjennomsnittlege månadssatsar og årsbetaling etter bruttoinntekt. 1992-2012.....	23
A4. Oversiktsdata for kommunale barnehagar. 2007-2012	24
A5. Månads- og årsbetaling etter region for private barnehagar.....	24

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo
Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

ISBN 978-82-537-8415-1 (trykt)
ISBN 978-82-537-8416-8 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Pris kr 155,00 inkl. mva

ISBN 978-82-537-8415-1

9 788253 784151

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway